

การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง

ภูมินันท์ นุ่นดำ¹ อาคิระะย์ ลายสาคร² ศิริรินทร์ วัชรโชติธาดา³ ธนกร ประเสริฐ⁴
พงษ์ศธร เล็กพุก⁵ ธนดล นนทอาสา⁶ และ ณัฐพล พุ่มศิริ^{7*}

(วันที่รับบทความ: 17/03/2568; วันแก้ไขบทความ: 19/08/2568; วันที่ตอบรับบทความ: 26/08/2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการของนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 151 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง 222 ราย เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, Anova ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS งานวิจัยนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-30 ปี ระดับผู้ปฏิบัติงาน รายได้ 20,000-30,000บาท/เดือน อายุการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และปัจจัยสำคัญที่สถานประกอบการพิจารณารับสมัครบุคคลเข้าทำงาน คือ ประสบการณ์ในการทำงานจริง/ การฝึกงาน โดยภาพรวมแล้วมุมมองของผู้ประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ รายชื่อที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ในการทำงาน การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความต้องการเมื่อจำแนกตามด้านเพศ ด้านช่วงอายุ ด้านอายุการทำงาน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านตำแหน่งงาน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะ บัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ ผู้ประกอบการ จังหวัดระยอง

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ นักวิจัย

⁷ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 064-891-5599 อีเมล: nattapol.p@fba.kmutnb.ac.th

A Study of the Characteristics of Graduates in Industrial Business Administration and Logistics: Perspectives of Establishments in Rayong Province

Puminun Noondam¹ Arkiroh Laisakorn² Sirinthorn Watcharachotthada³ Thanagon Prasert⁴
Phongsathorn Lekpuk⁵ Thanadoln Nontraasa⁶ and Nattapol Phumsiri^{7*}
(Received: 17/03/2025; Revised: 19/08/2025; Accepted: 26/08/2025)

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the characteristics of graduates in Industrial Business Administration and Logistics from the perspective of establishments in Rayong Province, and (2) to compare the characteristics of graduates in Industrial Business Administration and Logistics as perceived by establishments in Rayong Province. The population of the study consisted of 151 enterprises located in the Map Ta Phut Industrial Estate, Rayong Province, with a sample of 222 respondents. The research used a questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and ANOVA. Statistical analyses were conducted with the SPSS program, with the level of statistical significance at .05. The study revealed that most respondents were female, aged between 26–30 years, employed at the operational level, earning a monthly income of 20,000–30,000 Baht, and having a work experience of five years or more. The primary factor considered by organizations in recruitment was actual work experience or internship participation. This study examines entrepreneurs' perspectives on the prioritization of graduate attributes. Findings indicate that honesty and integrity are considered the most important qualities, followed by morality and ethics. The results reveal no statistically significant differences at the 0.05 level when respondents are classified by gender, age, or length of employment. However, significant differences are observed at the 0.05 level across job positions.

Keywords: Characteristics, Graduates, Industrial Business Administration and Logistics, Establishments, Rayong Province

^{1 2 3 4 5 6}Researcher

⁷Assistant Professor, Faculty of Business Administration, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

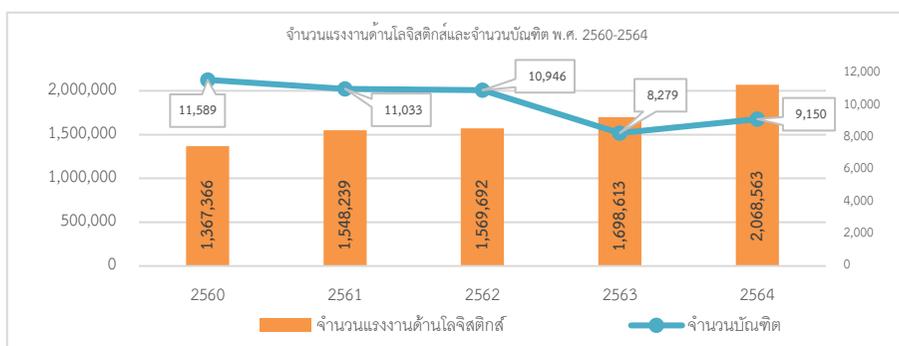
*Corresponding Author, Tel. 064-891-5599 e-mail: nattapol.p@fba.kmutnb.ac.th

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย มีแนวทางในการจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับความสามารถของธุรกิจในการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีความได้เปรียบทางการแข่งขันได้มากขึ้น บุคลากรในพื้นที่โลจิสติกส์ที่ทำงานต่อเนื่องกันเป็นโซ่อุทาน บุคลากรที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์กรจะต้องมีศักยภาพที่สามารถผลิตงานที่มีคุณภาพต่อองค์การได้ ปัจจุบัน การแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ประกอบการไทย รวมทั้งคนไทยที่จะต้องอยู่ในธุรกิจ การค้าจะต้องตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญและมีความพร้อมจริงจังให้มากขึ้น การตระหนักถึงความสำคัญ ในการแข่งขัน การคงอยู่ในตำแหน่งทางการค้า การคงอยู่ในตำแหน่งของการมีประสิทธิภาพและศักยภาพต่าง ๆ ในเวทีอาเซียนและโลกเป็นสิ่งสำคัญ การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน การสร้าง สมรรถภาพ และเพิ่ม ศักยภาพของบุคลากรและองค์การ การเสริมสร้างศักยภาพให้แข็งแกร่ง พร้อมแข่งขันมากขึ้นของผู้ประกอบการ ในภาคธุรกิจด้านโลจิสติกส์ แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง ศักยภาพ คุณลักษณะกำลังคนในการปฏิบัติการ โลจิสติกส์จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2560)

จากทิศทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ทำให้เห็นว่าคุณลักษณะของบุคลากรด้านโลจิสติกส์มีผลกระทบต่อโดยรวมต่อศักยภาพ และตอบสนองต่อระบบโลจิสติกส์ในสถานประกอบการและส่งผลต่อ ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์โดยรวมของประเทศ การศึกษาวิจัยถึงคุณลักษณะของบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่ ผู้ประกอบการต้องการ เพื่อที่องค์กรจะสามารถพัฒนาและมีแนวทางในการสรรหาบุคลากรที่มีคุณลักษณะที่ ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลอย่างรวดเร็วมีประโยชน์ต่อสถาบันศึกษาที่จะทำการผลิต บัณฑิตให้ตรงกับคุณลักษณะที่ภาคธุรกิจต้องการบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วสามารถไป ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและคล่องแคล่วตามที่สถานประกอบการต้องการ (อรณิชา บุตรพรหม, 2561) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 จำนวนแรงงานด้านโลจิสติกส์และจำนวนบัณฑิต พ.ศ.2560-2564 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565)

จากภาพที่ 1 พบว่า แนวโน้มของจำนวนแรงงานทางด้านโลจิสติกส์ มีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นแต่จำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษานั้นกลับมีอัตราที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพราะว่า ในจำนวนแรงงานทางด้านโลจิสติกส์นั้นมีจำนวนที่มากอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดการแข่งขันในอุตสาหกรรมแรงงานด้านโลจิสติกส์ที่สูงขึ้นของบัณฑิตที่พึงจบการศึกษามาใหม่ อาจส่งผลให้สถานประกอบการบางแห่งลดอัตราการว่าจ้างนักศึกษาจบใหม่ เพราะไม่มีประสบการณ์การทำงานและอาจไม่มีคุณสมบัติตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ จึงทำให้สถานประกอบการต้องกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตเพื่อให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการนั้น ๆ

จากความสำคัญของคุณลักษณะของบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่สถานประกอบการต้องการที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาที่เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ ผู้วิจัยจึงได้มุ่งศึกษาถึงความสำคัญของคุณลักษณะบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา รวมไปถึงการสรรหาพนักงานใหม่ในสถานประกอบการ ลดอัตราการว่างงานของนักศึกษาจบใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรโลจิสติกส์ในสถาบันการศึกษา เพื่อการผลิตบัณฑิตตามคุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสภาพส่วนบุคคลด้านเพศ ด้านช่วงอายุ ด้านอายุการทำงาน และด้านตำแหน่งงาน

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 ด้านกลุ่มนิคมอุตสาหกรรม เป็นเกณฑ์ในการรับคัดเลือกบัณฑิตที่จะเข้ามาทำงาน โดยสามารถกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการให้ตรงต่อความต้องการในกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้พนักงานที่มีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านบัณฑิต เป็นแนวทางให้แก่บัณฑิตที่จบการศึกษาจากสาขาโลจิสติกส์เพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าทำงานในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และสามารถตอบรับความต้องการของตลาดแรงงานด้านอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ได้

3.3 ด้านการศึกษา เป็นประโยชน์แก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนในวิชาการด้านโลจิสติกส์สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรออกมาให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานกลุ่มอุตสาหกรรมโลจิสติกส์

4. ทบทวนวรรณกรรม

4.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะพื้นฐาน

ความหมายของคุณลักษณะพื้นฐาน

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะว่า หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะประจำตัวชัดเจน

นิวัฒน์ สิ้นไชย (2560) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม เป็นสิ่งที่นักเรียนควรมีคตินิยมปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ดี บุคคลส่วนใหญ่เห็นว่าดีงามถูกต้อง เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล (2563) คุณลักษณะ หมายถึง สิ่ง que แสดงถึงคุณลักษณะที่คาดหวังให้เกิดกับบุคคลหรือสังคม เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่สะท้อนออกมาในรูปของพฤติกรรมการทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการทำงาน ได้แก่ วิธีคิด บุคลิกภาพ อุปนิสัยและแรงจูงใจ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นสามารถสังเกตเห็น บรรยาย วัดหรือประเมิน และพัฒนาให้มีในตัวบุคคลได้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565 ข้อ 7 ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ต้องประเมินอย่างน้อย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านที่ 1 ความรู้ Knowledge หมายถึง สิ่งที่สั่งสมจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติหรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ด้านที่ 2 ทักษะ Skills หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติให้เกิดความคล่องแคล่ว ว่องไว ชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาดตนและพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล ด้านที่ 3 จริยธรรม Ethics หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตนทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น และด้านที่ 4 ลักษณะบุคคล Character หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ค่านิยม ที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สรุปได้ว่า คุณลักษณะพื้นฐาน หมายถึง สิ่งที่บ่งชี้ถึง ความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีภาวะผู้นำ สามารถใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพแก้ปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ และเป็นผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ทำให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และช่วยสร้างสรรค์พัฒนาสังคม

4.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์

ความหมายของโลจิสติกส์

ประจวบ กล่อมจิตร (2559) ให้ความหมายไว้ว่า โลจิสติกส์ เป็นระบบการจัดส่งสินค้า ข้อมูล และทรัพยากรจากต้นทางไปยังผู้บริโภคตามความต้องการของลูกค้า โลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับการผสมผสานของข้อมูล และการขนส่งการบริหารวัสดุคงคลัง การจัดการวัตถุดิบ และการบรรจุหีบห่อ โลจิสติกส์เป็นช่องทางหนึ่งของโซ่อุปทานที่เพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ของเวลาและสถานที่

ธนิธ โสรรัตน์ (2560) ให้ความหมาย โลจิสติกส์ ว่าคำมาจากภาษาฝรั่งเศส คือคำว่า Logistique ที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า โลเจอร์ (Loger) ที่หมายถึง การเก็บ โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการขนส่งสินค้าทางการทหารในการส่งกำลัง ทั้งเสบียง อาวุธ กำลังพล เพื่อสนับสนุนการรบ หรือกิจกรรมที่มีการเคลื่อนย้าย จัดเก็บจากอีกที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง อาจมีการจัดเก็บระยะเวลานาน หรือชั่วคราว เช่น เอกสาร สินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ และอื่น ๆ นอกจากนี้โลจิสติกส์ยังมีรากศัพท์มาจากภาษากรีกที่เรียกโลจิสติกส์ว่า Logistikos ซึ่งมีความหมายว่า ทักษะการคำนวณความสามารถของยุทธจักรปัจจัย เช่น อาหารและน้ำ ซึ่งทหารจะต้องใช้พื้นที่ส่วนหน้า ซึ่งหน่วยหลังจะต้องสนับสนุนให้มีปริมาณที่เพียงพอและส่งมอบให้ทันตามเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุภารกิจของสงคราม

สรุปได้ว่า โลจิสติกส์ หมายถึง การจัดการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ ไปยังจุดที่มีการใช้หรือบริโภค ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติและการควบคุมให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการโดยกิจกรรมดังกล่าว จะต้องมึลักษณะเป็นกระบวนการแบบบูรณาการ โดยเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเป้าหมายในการส่งมอบแบบทันเวลา และเพื่อลดต้นทุน โดยมุ่งให้เกิดความพอใจแก่ลูกค้า และส่งเสริมเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ ทั้งในกระบวนการต่าง ๆ ของระบบโลจิสติกส์จะต้องมีลักษณะปฏิสัมพันธ์ที่สอดคล้องประสานกันในส่วนที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

4.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ

ความหมายของสถานประกอบการ

Harms (2009) ได้นิยามลักษณะของสถานประกอบการ หมายถึง คุณสมบัติของธุรกิจที่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตให้อยู่ในรูปของสินค้าหรือบริการ ซึ่งจะสามารถสร้างให้ธุรกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยธุรกิจอาจใช้กลยุทธ์มุ่งผลิตภัณฑ์หรือมุ่งเน้นการตลาด เป้าหมายรวมไปถึงกระบวนการในการสร้างคุณค่าขององค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ธุรกิจมีการเติบโต

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2558) ให้ความหมายของสถานประกอบการไว้ว่า สถานประกอบการกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ที่ประกอบธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในสถานที่หรือส่วนของสถานที่ ซึ่งมีที่ตั้งแน่นอน การดำเนินงานหรือการควบคุมกระทำโดยเจ้าของเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลในทุกประเภทอุตสาหกรรม ยกเว้นหน่วยงานของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล องค์กรระหว่าง

ประเทศ สถาบันทางศาสนา เรือเร็ว รถเข็น แผงลอย และขายเร่ แต่ไม่รวมแผงลอยในตลาด ในศูนย์การค้า หรือ ในห้างสรรพสินค้า

ประทีป สลีอ่อน (2565) สถานประกอบการ (Place of Business) ตามประมวลรัษฎากรในหมวด ภาษีมูลค่าเพิ่มได้บัญญัตินิยามไว้เป็นการเฉพาะตามมาตรา 77/1(20) บัญญัติว่า สถานประกอบการ หมายความว่า สถานที่ซึ่งผู้ประกอบการใช้ประกอบกิจการเป็นประจำ และให้หมายความรวมถึงสถานที่ซึ่งใช้เป็นที่ผลิตหรือ เก็บสินค้าเป็นประจำด้วย จากบัญญัติ สามารถจำแนกคำว่า สถานประกอบการได้ดังนี้ 1) สถานที่หรือส่วนของ สถานที่ ที่ใช้ดำเนินการกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และต้องมีการประกอบการเป็นประจำ 2) สถานที่ผลิตสินค้าหรือ ที่เก็บสินค้า แม้จะไม่ได้เป็นสถานที่ซื้อขาย และ 3) ที่อยู่อาศัย สำหรับกรณีที่มีการประกอบการ แต่ไม่มี สถานประกอบการหรือสถานที่ผลิตหรือเก็บสินค้า และหาที่อยู่อาศัยหลายแห่งให้เลือกว่าจะใช้ที่อยู่อาศัยใด ในการกำหนดให้เป็นสถานประกอบการ

สรุปได้ว่า สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ที่ประกอบธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในสถานที่หรือส่วนของสถานที่โรงงานอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิต ทำการผลิต หรือนำเข้าสินค้าที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีตามที่กำหนดไว้ รวมถึงสถานที่ที่ผลิต และเก็บสินค้าเป็นประจำด้วย

4.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ

ความหมายของความต้องการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) พจนานุกรมในไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กล่าวถึง “ความต้องการ” ว่าหมายถึง ความอยากได้ ใครได้ หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ ร่างกายเกิดความขาดสมดุลเนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้อง พยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อร่างกายได้รับตอบสนองแล้ว ร่างกายมนุษย์ก็ กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง และก็จะเกิดความต้องการใหม่ ๆ เกิดขึ้นมา ทดแทนวนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

Kaufman and English (1981) ให้ความหมาย ความต้องการว่า เป็นกระบวนการที่เป็นทางการ ซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบันและผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการ และจัดวาง ช่องว่างเหล่านั้นตามลำดับความสำคัญ และเลือกสิ่งทีเห็นว่าสำคัญที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

Mckillip, J. (1987) ให้ความหมาย ความต้องการ หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคล หนึ่ง เกี่ยวกับปัญหาที่พบและพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหา ความหมายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องใน 4 ลักษณะ ได้แก่ 1.ความต้องการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล 2.ความต้องการ เป็นเรื่อง เฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 3.ความต้องการ เป็นเรื่องที่อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ และ 4.ความ ต้องการ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หรือการพิจารณาหาหนทางในการแก้ปัญหา

Witkin and Altschuld (1995) กล่าวว่า ความต้องการ คือ ความแตกต่าง หรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่ เป็นอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น หรือสภาพที่พึงปรารถนา

Maslow, A. H. (1970) ได้สรุปลักษณะของความต้องการของมนุษย์จะมีลำดับขั้น 5 ประการ คือ ประการที่ 1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานขั้นแรกของมนุษย์ เช่น น้ำ อาหาร ยารักษาโรค เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย

ประการที่ 2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Security or safety Needs) ภายหลังจากที่ร่างกายได้รับการตอบสนองในสิ่งจำเป็นต่าง ๆ แล้ว มนุษย์ก็จะเริ่มคิดถึงความปลอดภัยและความมั่นคง เช่น ความเป็นอยู่ปลอดภัย ไม่มีอันตรายจากโจรผู้ร้าย ไม่มีการทำร้ายการคุกคาม รายได้ที่มั่นคง สม่าเสมอ มีสวัสดิการ เป็นต้น

ประการที่ 3. ความต้องการทางด้านสังคมและความรัก (Social and Love Needs) เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการร่างกาย และมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยก็จะพัฒนาความต้องการความรักจากบุคคลรอบข้าง ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกของกลุ่ม ของครอบครัว ต้องการได้รับความใส่ใจและเป็นที่รักของเพื่อน

ประการที่ 4. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or Status Needs) คือความต้องการที่จะประสบความสำเร็จที่ยอมรับในความสามารถ ความรู้ และความสำคัญในตัวเอง รวมทั้งการมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับและยกย่องของบุคคลอื่น อยากที่จะให้บุคคลอื่นสรรเสริญหรือนับหน้าถือตา เป็นต้น

ประการที่ 5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Needs for Self-Actualization) เป็นความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ ความต้องการที่จะใช้ความสามารถสูงสุดที่ตนมีอยู่ทำให้มีลักษณะกว้างขวางมาก และแตกต่างกันไปในแต่ละคนตามที่แต่ละคนจะนึกคิดและถือปฏิบัติ

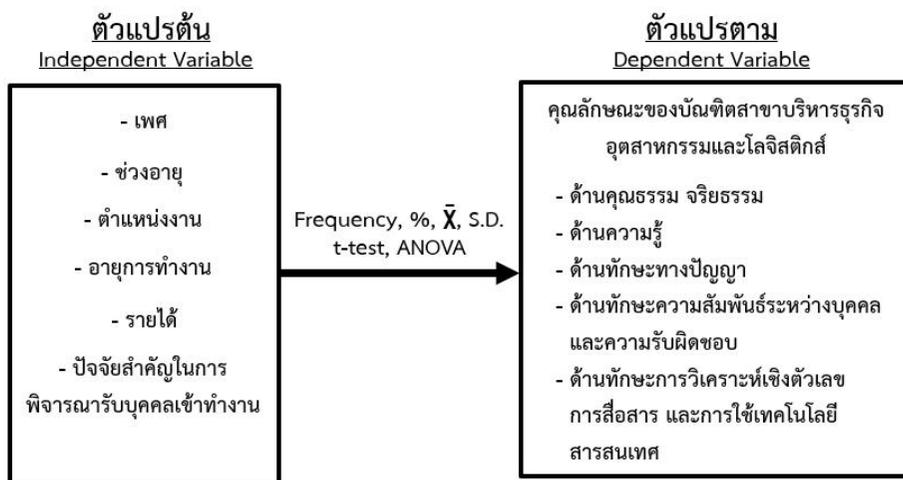
สรุปได้ว่า ความต้องการ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการนั้น ความต้องการแบ่งออกเป็นความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการในแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่จะถูกจำกัดด้วยทรัพยากรที่มีอยู่และปัจจัยที่นำมาใช้

4.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในศตวรรษที่ 21

คุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะที่คาดหวังให้เกิดกับบุคคล และสังคม จัดเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมหรือการแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการทำงานในบทบาทหน้าที่ของตน และสถานการณ์ต่าง ๆ หรือการอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ซึ่งคุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านการสื่อสาร รองลงมา ได้แก่ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ คุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำ การบริการจัดการ การตัดสินใจ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเป็นผู้ประกอบการ การปรับตัว และการจัดการตนเอง ตามลำดับ แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาเพื่อเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การฝึกอบรม การยกตัวอย่าง การเชิญชวนให้ทำความดี การจัดสิ่งแวดล้อมในเชิงคุณธรรม การจัดประสบการณ์ การพัฒนาตนเอง การสร้างสถานการณ์จำลอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการค้นคว้า และวิจัย (จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล, 2563)

4.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สถานประกอบการของนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 151 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง, 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานระดับผู้ปฏิบัติงาน ระดับหัวหน้างาน และระดับผู้บริหาร/เจ้าของกิจการ ใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มประชากรตามตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 222 ราย

5.2 เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัย และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วได้นำไปทดลองใช้ Try-Out กับกลุ่มทดลอง

จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.917 ค่าที่ยอมรับได้ต้องมากกว่า 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.4-0.70 ค่าที่ยอมรับได้ต้องมากกว่า 0.30 (ธานินทร์, 2563)

5.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการขอเข้าไปเก็บแบบสอบถามแบบตัวต่อตัว หรือตอบกลับมาทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การคำนวณหาข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การคำนวณหาข้อมูลคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง แบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคลด้าน เพศ และอายุการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับสถานภาพส่วนบุคคลด้านช่วงอายุ และตำแหน่งงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Anova) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่มสำหรับตัวแปรอายุ และตำแหน่งงาน กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้งโดยใช้ Scheffe Analysis ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

ตอนที่ 4 การคำนวณหาข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเพศหญิง อายุอยู่ในช่วงอายุ 26-30 ปี ตำแหน่งระดับผู้ปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน 20,000-30,000 บาท อายุการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และปัจจัยสำคัญที่สถานประกอบการพิจารณารับบุคคลเข้าทำงานมากที่สุด คือ ประสบการณ์ในการทำงานจริง/การฝึกงาน

6.2 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
โดยภาพรวม	4.35	0.36	มาก
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.59	0.36	มากที่สุด
1. ความขยัน อดทน ในการทำงาน	4.59	0.58	มากที่สุด
2. ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน	4.48	0.61	มาก
3. ความซื่อสัตย์ สุจริต ในการทำงาน	4.70	0.51	มากที่สุด
4. ความมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.58	0.55	มากที่สุด
ด้านความรู้	4.31	0.49	มาก
5. ความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา	4.19	0.76	มาก
6. ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ	4.53	0.64	มากที่สุด
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบในการปฏิบัติงานในหน้าที่	4.45	0.63	มาก
8. ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.29	0.66	มาก
9. ความรู้ในการใช้และดูแลเครื่องมือ/อุปกรณ์ในการทำงาน	4.10	0.79	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	4.26	0.50	มาก
10. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการทำงาน	3.98	0.79	มาก
11. ความสามารถในการวางแผนและบริหารจัดการงานที่ได้รับมอบหมาย	4.47	0.61	มาก
12. การวิเคราะห์ ตัดสินใจแก้ปัญหาในงาน และการวิเคราะห์เหตุการณ์เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	4.54	0.63	มากที่สุด

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความต้องการ
ด้านทักษะทางปัญญา (ต่อ)	4.26	0.50	มาก
13. สามารถประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.24	0.66	มาก
14. ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนางาน	4.09	0.79	มาก
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.42	0.41	มาก
15. ความเป็นผู้นำ	3.89	0.88	มาก
16. การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.61	0.59	มากที่สุด
17. ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.23	0.73	มาก
18. ความมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน	4.67	0.53	มากที่สุด
19. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.69	0.55	มากที่สุด
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.18	0.60	มาก
20. การติดต่อสื่อสาร (การพูด การอ่าน การเขียน)	4.30	0.76	มาก
21. สามารถวิเคราะห์ และเลือกใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่ เหมาะสมในการแก้ปัญหา	3.72	1.02	มาก
22. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์เพื่อสรุปสาระสำคัญของข้อมูล	4.13	0.87	มาก
23. สามารถที่จะพิจารณาและตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.60	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับความต้องการมาก สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด สำหรับด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับความต้องการมาก ตามลำดับ สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.70-3.72 โดยรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริตในการทำงาน

6.3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ และอายุการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน แสดงดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและ
 โลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ
 และอายุการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้าน

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของ ผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง	เพศ		อายุการทำงาน	
	t-Value	P-Value	t-Value	P-Value
โดยภาพรวม	-1.08	0.28	0.95	0.34
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	-0.26	0.80	0.48	0.63
ด้านความรู้	-1.37	0.72	1.25	0.21
ด้านทักษะทางปัญญา	0.22	0.12	1.19	0.23
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	-0.92	0.36	-0.53	0.60
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-1.57	0.12	0.96	0.34

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขา
 บริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วน
 บุคคลด้านเพศ และอายุการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

6.4 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ :
 มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านช่วงอายุ และตำแหน่งงาน
 โดยภาพรวม และรายด้าน แสดงดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านช่วงอายุ และตำแหน่งงาน โดยภาพรวม และรายด้าน

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของ ผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง	ช่วงอายุ		ตำแหน่งงาน	
	F-Value	P-Value	F-Value	P-Value
โดยภาพรวม	4.08	0.01*	1.82	0.16
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	2.82	0.04*	1.33	0.27
ด้านความรู้	2.00	0.11	1.81	0.17
ด้านทักษะทางปัญญา	4.36	0.01*	3.10	0.05*
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	3.37	0.02*	0.32	0.73
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1.31	0.27	2.84	0.06

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านช่วงอายุ และตำแหน่งงาน โดยภาพรวม และรายด้าน

จำแนกตามช่วงอายุ โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านความรู้ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่า 35 ปี มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิต โดยภาพรวม มากกว่า กลุ่มอายุ 26-30 ปี และ กลุ่มอายุ 31-35 ปี

วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2568

ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านทักษะทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่า 35 ปี มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา มากกว่า กลุ่มอายุ 26-30 ปี และ กลุ่มอายุ 31-35 ปี

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่า 35 ปี มีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มากกว่า กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี

จำแนกตามตำแหน่งงาน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านทักษะทางปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ไม่พบรายคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

7.1 การนำเสนอสรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอเป็นภาพรวม และข้อสรุปผลการวิจัยที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ตามลำดับดังนี้

7.1.1 การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับความต้องการมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับความสำคัญมาก เรียงตามลำดับ

7.1.2 จากผลการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง โดยภาพรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ผู้ประกอบการให้ความสำคัญองค์ประกอบคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ใกล้เคียงกัน เพราะทุกคุณลักษณะมีความจำเป็นสำหรับการทำงานในสถานประกอบการเช่นเดียวกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สายสุดา ปันตระกูล, 2564 และ สุภานภัทธวงศ์ภูดี, 2566) ที่กล่าวไว้ว่า การขาดคุณลักษณะประการใดประการหนึ่งไปย่อมส่งผลการปฏิบัติงานในองค์กร เช่น หากขาดคุณธรรมจริยธรรมย่อมมีผลให้บุคคลทำงานด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ หรือหากขาดด้านทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีจะทำให้การสื่อสารข้อมูลระหว่างบุคคลผิดพลาดส่งผลกระทบต่อการทำงานในองค์กรผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในทุกด้านที่กล่าวมามีความสำคัญในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง ถ้าขาดคุณลักษณะด้านใดด้านหนึ่ง อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่ลดลง แต่ถ้าหากมีคุณลักษณะครบทุกด้านที่กล่าวมา ก็จะทำให้งานออกมามีประสิทธิภาพ

7.1.3 จากผลการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เดโช เชน้ำแก้ว, 2563) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนสามารถพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมที่สอดคล้องกับการทำงานได้ รวมถึงมีหลักวิชาการ และวิชาชีพที่ต้องอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบในการทำงาน และพร้อมที่จะเป็น ตัวอย่างที่ดีให้กับคนอื่น ๆ หรือคนในชุมชนได้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับคุณลักษณะรายด้านคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่ทุกคนควรมี และเป็นลักษณะนิสัยที่ดีที่ควรประพฤติในการทำงาน เพราะจะส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโต และยังทำให้การทำงานประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

7.1.4 จากผลการวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์: มุมมองของผู้ประกอบการในจังหวัดระยอง รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะรายชื่อที่ 3. ความซื่อสัตย์ สุจริต ในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุทธิพรรณ ชิตินทร, 2561) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานประกอบการให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม สูงที่สุด อันดับแรก เนื่องจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา การเคารพกฎระเบียบของสถานประกอบการ การรักษาจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ความขยันอดทนตั้งใจทำงาน การมีจิตบริการที่ตรงตาม ความคาดหวังและความพึงพอใจของลูกค้า ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ความซื่อสัตย์นั้นเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นและทุกคนควรมี เพราะจะทำให้ตัวบุคคลนั้น ๆ ได้รับความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือจากหน่วยงาน หรือองค์กร ซึ่งจะทำให้มีโอกาสในสร้างผลงาน หรือต่อยอดในการทำงาน การได้ตำแหน่งที่ดียิ่งขึ้นจากการได้รับความไว้วางใจ

7.1.5 จากผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความต้องการโดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test ด้านเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านอายุการทำงานในองค์กรปัจจุบัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในข้อที่ 10. ความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ โดยผู้ที่มีอายุการทำงานในองค์กรปัจจุบันน้อยกว่า 5 ปี มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ มากกว่า อายุการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิฑูรย์ วีรศิลป์, 2565) ที่กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น วิเคราะห์ และมีความคิดที่สร้างสรรค์ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา สามารถรวบรวมความคิด การศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่มีอายุการทำงานในองค์กรปัจจุบันน้อยกว่า 5 ปี อาจจะมีพฤติกรรมความคิดที่ใหม่กว่า มีชุดแนวคิดที่แตกต่างกันด้วยช่วงวัยหรือการศึกษา จึงมีการคิดสร้างสรรค์ หรือที่จะกล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งใหม่ ๆ มากกว่า ผู้ที่มีอายุการทำงานมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ที่ผ่านอายุงานและมีประสบการณ์มาก่อน จึงเลือกที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้เพื่อความถูกต้อง ไม่กล้าเสี่ยงที่จะคิดริเริ่ม หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพราะอาจจะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานในปัจจุบัน

7.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

7.2.1 ด้านบัณฑิต บัณฑิตควรมีทักษะการปรับตัวในทุกสถานการณ์ เพื่อที่จะสามารถปรับตัว และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ เพราะว่าสถานประกอบการให้ความสำคัญกับเรื่องความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้กันได้ไว

7.2.2 ด้านสถาบันการศึกษา ควรมีแนวทางในการเรียนการสอนในด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรออกมาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

7.2.3 ด้านสถาบันการศึกษา จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยให้ความสำคัญไปที่ โปรแกรม Excel เพื่อให้มีความรู้ที่จำเป็นสำหรับการทำงาน

7.2.4 ด้านสถานศึกษา ควรมีเนื้อหาการเรียนการสอนเรื่องโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านโลจิสติกส์ และโปรแกรมจำลองระบบการผลิต Plant Simulation เพื่อช่วยสร้างแบบจำลองดิจิทัล 3D ของระบบการผลิต

7.2.5 ด้านสถานประกอบ ควรปลูกฝังบุคลากรในสถานประกอบการให้ความสำคัญในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม แก่บุคลากรทุกคนในองค์กร

7.3 ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรนำคุณลักษณะของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และฝึกอบรมทั้งในแง่ของภาคธุรกิจและภาคการศึกษา เพื่อให้องค์กรและสถาบันการศึกษาเล็งเห็นถึงคุณลักษณะที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการทำงาน สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อยอด เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้

7.3.2 การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยอาจจะใช้เทคนิคการวิจัยรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การวิจัยมีแง่มุมการศึกษาที่กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น

- วิฑูรย์ วีรศิลป์. (2565). ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารร้อยแก่นสาร, 7(10), 285-296.
- สุทธิพรรณ ชิตินทร. (2561). คุณลักษณะบัณฑิตด้านการท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวพื้นที่ภาคใต้. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 6(2), 193-220.
- สุภาณุภัทร วงศ์ภูดี. (2566). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะแรงงานทางด้านโลจิสติกส์. วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม, 5(1), 43-58.
- สายสุดา ปันตระกูล. (2564). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ตามความต้องการของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล. วารสารสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, 14(1), 35-48.
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง. (2565). จำนวนโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยอง. นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด.
- อรณิชา บุตรพรหม. (2561). คุณลักษณะบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่องค์การเอกชนต้องการกรณีศึกษาผู้ประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 18(1), 67-80.
- Harms, R. (2009). *A multivariate analysis of the characteristics of rapid growth firms, their leaders, and their market.* Journal of small business and entrepreneurship, 22(4), 429-454.
- Kaufman, R. and English, F. W. (1981). *Needs assessment: Concepts and application.* Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality (3rd ed.).* London, England: Harper & Row.
- Mckillip, J. (1987). *Need analysis tools for the human services and education.* Newbury Park, CA: Sage.
- Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments. A practical guide.* Thousand Osk, CA : Sage Publication. Inc.